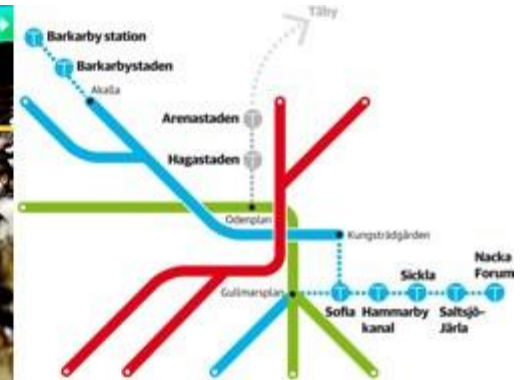

ETT CENTRUMDEFINIERAT UTVECKLINGSBEGREPP UTARMAR PERIFERIN

“Så ska vi bygga ut t-banan och bostäderna i Stockholm” DN 11.11.2013

- “Människors möjlighet till resor och rörelse skapar grund för tillväxt, arbete och välfärd. Därför har alliansregeringen gjort betydande investeringar i infrastruktur i hela Sverige och lagt fram förslag om historiskt stora infrastruktursatsningar för perioden 2014-2025. Vi har bland annat beslutat om Förbifart Stockholm, ett av de största infrastrukturprojekten någonsin när det gäller svensk vägtrafik. Men mer finns att göra, och då inte minst i Sveriges storstadsregioner där en snabb befolkningstillväxt många gånger ställer ökade krav på framtida investeringar.”

ETT CENTRUMDEFINIERAT UTVECKLINGSBEGREPP UTARMAR PERIFERIN

Rubrikbegreppen:

Centrum står för maktcentrum och centraliserande strukturer.

Definierat står för det sätt som agendan ställs

Utvecklingsbegrepp står för maktens utövande i form av mål, medel etc.,...

Utarmar står för precis vad det säger: göra

fattig, ruinera, skinna, utsuga, suga ut,

exploatera, pauperisera

.....

ut | arma verb *-de* mest i perf. part.; göra utfattig

- Aktiv
- **utarma** infinitiv
- **utarmar** presens
- **utarmade** preteritum
- **utarmat** supinum
- **utarmande** presens particip
- **utarma** imperativ

- Passiv

- **utarmas** infinitiv
- **utarmas** presens
- **utarmades** preteritum
- **utarmats** supinum

- Perfekt particip

- **utarmad** *en* ~ + subst.
- **utarmat** *ett* ~ + subst.
- **utarmade** *den/det/de* ~ + subst.

ETT CENTRUMDEFINIERAT UTVECKLINGSBEGREPP UTARMAR PERIFERIN

.....

Periferi representerar här: utkant, glesbygd,
landsbygd, icke-urban....

RATIONALE

- Behovet av alternativa argument till och mot det rådande paradigmet inom utvecklingsforskning och också baserat på omfattande evidensbaserat, även om den är fragmentarisk, empirisk information.
- Etablerad teori- och metodutveckling har varit och är av förklarliga skäl fortsatt dominerad av staden och av närings- och befolkningskoncentrationer, som det materiella uttrycket för centrum.
- Paradigmet genomsyras och påverkar också politikens och ekonomins uppmärksamhet och därmed allokeras också en avsevärd andel av samhällets utvecklingsmedel och forskningsresurser i denna riktning.

FRÅGESTÄLLNING (AR)

- En av de fundamentala frågorna är diskussionen kring hur kärnan, centrum, huvudstaden, de urbana dimensionerna definierar agendan i analytiska så väl som i policytermer och formerar dessa i en generellt systemdefinierande konstruktion av strukturer och karaktäristika.

BILDER OCH BILDMAKT

- En del i en icke-manifest grundläggande policy som har att göra med en idyllisering och idealisering av det urbana i allmänhet, och av existerande, ägande, kunskaps- och kapitalbyggnadsstrukturer i dessa miljöer. Ramen för ett 'framgångsrikt liv' som definieras i termer av urbanitet och konsumtion.
- Bilder av det periferin/rurala är en bild av det traditionella, konservativa/konserverande. Gröna vågen buntas ihop med romantik.
- Bilder av okunskap, efterblivenhet och förlorare.
- Parasiter på samhällsutvecklingen.
- **Fortsättning följer**

BILDER OCH BILDMAKT forts.

- Tendenser (strukturer och processer) som varit eller åtminstone som konsekvent presenteras som negativa.
- Det finns en kulturell tyngd i den negativa bilden. Kulturen har, i detta perspektiv, en synnerligen strukturellt bestämd inverkan. Att skapa och vidmakthålla bilden av en slags hopplöshet.
 - Avlägset, långt borta, avsides.
 - Gles befolkning. Nettoutflöde, minskning och strukturella försämring. Framför allt åldersprofilen.
 - Låg inkomstnivå (reell och nominell)
 - Låg nivå på den offentliga servicen
 - Liten tillgänglighet till offentlig forskning.
 - Traditionell, och ofta ensidig, branschstruktur och areaintensiv exploatering.
 - Beroendet av den offentliga sektorn som en större och avgörande aktör på arbetsmarknaden.
 - Ordval bär på eller utvecklas till att få en negativ klang.
 - Bilden av en i allmänhet negativ utvecklingsspiral

BEGREPPSMAKT

- Den generella ansatsen är en ingrediens i vardagspraktiken, speciellt på det politiska fältet. Begreppen är betydelsebärande och kraftfullt laddade. Den praktiska appliceringen av begreppen drivs politiskt av aktörer/grupper (läs intressen) med innehåll, subtilt, med nyanser för tolkning.
 - **Region**
 - **Kärnan, centrum, 'the core'**
 - **Urban, urbanisering**
 - **Periferi**
 - **Entreprenörskap, innovation, lönsamhet**
 - ...

TEORIMAKT

- Är teoriarsenalen utvecklad nog att tackla periferins problematik? Är den neutral i förhållande till de frågor som står på dagordningen, eller i en dimension av urbant/ruralt.
- Ekonomer talar om makt i funktionella termer, men deras modeller, strukturer, prioriteringar utgör en avgörande funktion i samhällsutvecklingen. "... moderniteten tvingas kapitulera för ekonomins naturkrafter". I detta har den neoklassiska, liberalt ideologiska, individualiserade ekonomiska teorin blivit dominerande. Både dess frågor och icke-frågor.
- En del i en urban ideologi. Eller är det urbana en del i den ekonomiska ideologin?

METOD OCH ANALYSMAKT

- Är sättet vi mäter centrala drag tillfredsställande hos och för periferin?
- Finns det en teoretisk och metodologisk beredskap för dagens nya strukturer och processer? Eller definieras, domineras, metoder av de centraliserande/urbana kategorierna.
 - BNP tillväxt och BNP/cap en del av centrumdefinitionen.
 - Att **kartera** är en slags kolonial praktik,
 - Var sker migrationsbesluten?
 - Vem, när och var mäts en stads kostnad? Får en medborgare kosta olika i staden eller på landet?
 - R&D – Var sker den och vad ger den.
 -

RESURSMAKT

- Del av och delvis en direkt förutsättning för beslutsmakten. Resurser till utveckling och resurser mot avveckling och mycket däremellan.
- Vad periferin har och inte har – eller har man i realiteten det man har?
- Resurslöshet är maktlöshet. →

Vi lever i en tid, en värld, där vi har råd och möjlighet att flyga till Thailand över julen, där vi kan styra gräsklipparen med en fjärrkontroll, avgöra digitalt om en puckjäväl var över mållinjen, och binda våra boräntor i badkaret, om vi har lust. Men att hålla butiken i Fredrika öppen hela dagen klarar vi inte av. Att gå på banken där man bor, det går inte. (Dan Jönsson (2012) Ingemansland, 42)

BESLUTS- OCH KONTROLLMAKT

- Rätten att ställa frågor.
- Rätten att välja frågor.
- Rätten att besvara frågor.
- Rätten att fatta beslut utan att fatta beslut.
- Rätten att fatta beslut.

GRUNDSTENAR: MAKTENS HISTORISKA KONSTITUERING och CENTRALISERING

- Inom ramen för modern historieskrivning återkommer ett grundläggande tema som har att göra med etableringen av en stat och dess relation till en (?) nation och perspektiven på tillkomsten av ett centrum, en maktkärna, en definition av det och de styrda och de styrande, med geografiska konnotationer.
- Urbaniseringen en del i kärnan. Jordbrukets överskott en förutsättning.
- Är samtidigt centrums kolonisering av periferin. Huvudsyfte att göra folket till furstens lydiga verktyg: framför allt skulle det lära sig att lyda kyrkans bud, att betala skatt regelbundet och att i krig stampa fram soldater till furstens armé. Idag har fursten andra namn
- Strukturella processer:
 - Marknader och industrialisering – produktionens lokalisering
 - Teknisk utveckling
 - Infrastruktur och transport- och kommunikationsteknologi
 - Ägandets koncentration och centralisation

UTVECKLING..... TILLVÄXT

- Utveckling är i samhällseliga termer en komplex process med positiva och negativa förtecken och förekommer ofta med inslag av stark normativitet. Genom att fokusera på denna term tar vi oss in i en värld av samhällsfilosofiska och – politiska grundfrågeställningar, som andra fyllt böcker (hyllmeter) med att diskutera.
- Tillväxten blev ett centralt begrepp – identifierades t o m med utvecklingsparadigmet, som en absolut identitet – som diskussionen om samhällets ekonomiska problemformuleringar och process kom att kretsa kring. Den officiella ideologin i detta sammanhang var idén om den begränsade kakan som ett fördelningspolitiskt credo.

UTVECKLING ANDRAS AVECKLING

- Är någons utveckling, någon annans brist på utveckling, eller avveckling. Det har negligerat vad som händer i "utvecklingens" skugga, i klustrens och innovationssystemens svans, eller de tunna/trasiga/inkompleta nätverkens egen logik, utan att sakligt (läs vetenskapligt) motivera sitt val.

NEDSKÄRNINGARNAS MENY

• FÖRRÄTT

- Lägg ner handelsboden. Kostnadsbilder och monopolistiska kedjor. Centraliseringen inom livsmedelsbranschen.
- Bensinstationsutvecklingen.
- Från bankkontor till kontantlöshet och uttagsautomater
- Privatisering av apoteken kopplat till förväntade, ideologiskt definierad förstärkt konkurrens och förväntad lönsamhet (från företagen hög lönsamhet) lönsamhetskrav. Men inte överallt.
- Vart tog polisen vägen?

• HUVUDRÄTT

- Omorganisation av nationella verksamheter (försäkringskassan, arbetsförmedlingar, posten, järnvägarna och järnvägsnäten)

- Makt och centraliseringstrukturer i andra förvaltningssystem. Organisationsegoism – förvaltningspraktisk optimalisering. Stuprör uttryck för försök att undandra samhälleliga processer från regional och lokal kontroll.
- Infrastrukturer bygger. Men hur ser näten ut. Nedläggning undergräver

EFTERRÄTT

- Ägandestrukturer. Storskalighet och koncentration.

DET URBANA: FARAN AV ABSOLUTA DIKOTOMIER OCH BRISTER I DEKONSTRUERINGS AV DESSA

1. Urbant/ruralt, urbant/icke urbant, centrum/periferi
2. Analytiskt helt avgörande att vi dekonstruerar det urbana konceptet.

3. Demografins förklaringsvärde? Har storleken betydelse?
4. Var sker den ekonomiska tillväxten? Volym eller hastighet.
5. Jag har inte sett någon analytiskt ställa frågan om allt, alla delar, i staden bidrar till ekonomisk tillväxt och en positiv utveckling.
6. Det finns dokumenterat (ekonomiskt, logistiskt, miljörelaterat, medicinskt...) att vissa aspekter av den urbana utvecklingen är direkt negativt för ekonomisk och mänsklig utveckling.

BLIR DET LANDSBYGDSPOLITIK AV ATT REGIONALA CENTRA VÄXER

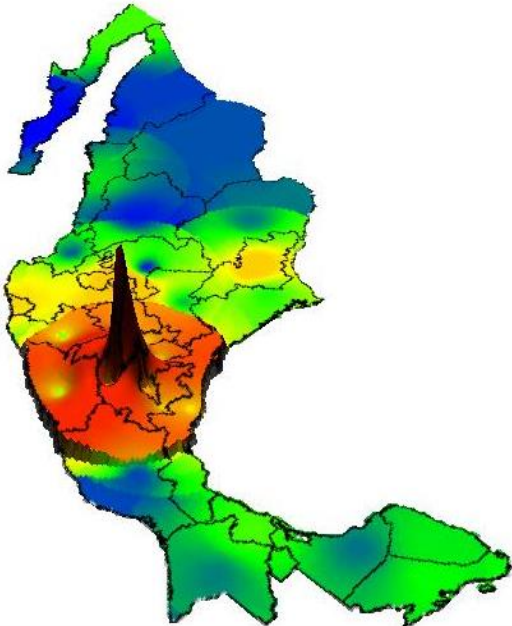
- KARLSTAD

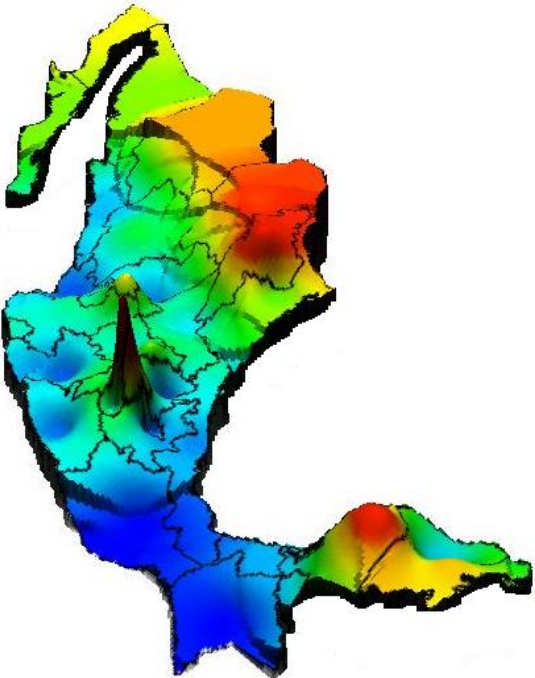
- HAMAR

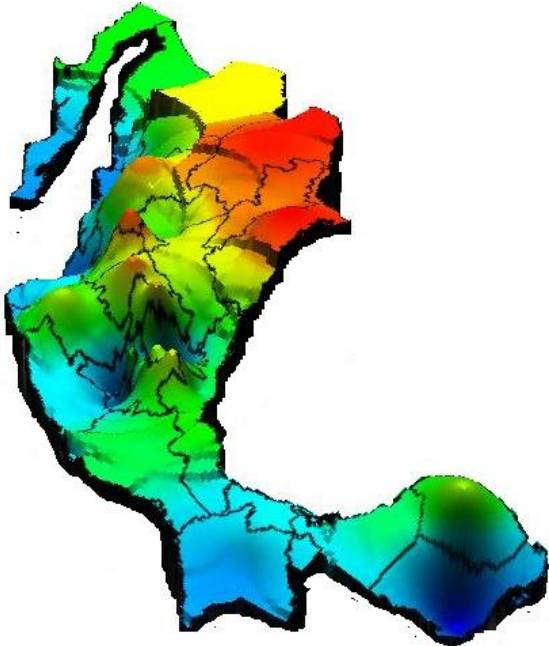
Mexico

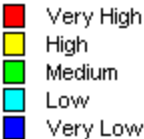
Economic Density
GDP per square kilometre

Labour Productivity
GDP per worker

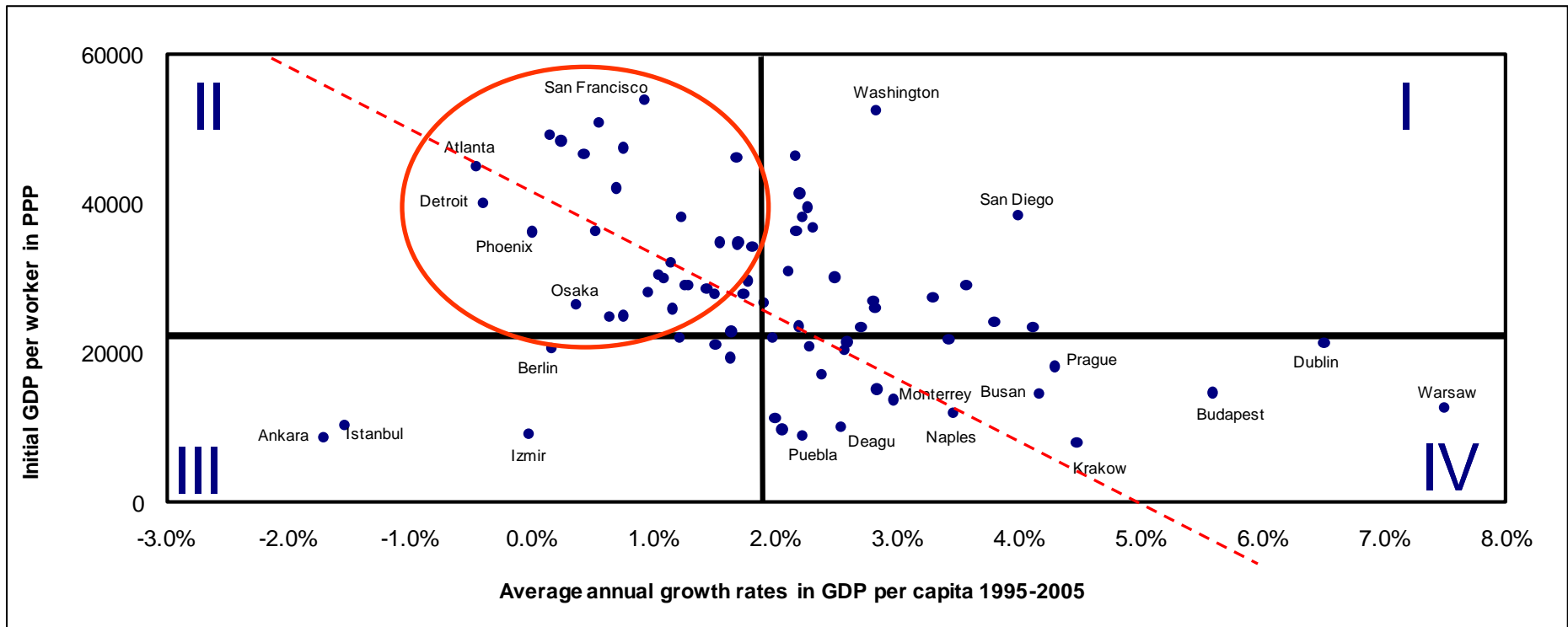
Economic Growth
Real GDP per capita growth

...but not necessarily faster growth

Only 45% of metro--regions grow faster than the national average.

Metro-regions appear to have entered in a process of convergence.

...signs of inefficiencies appear in significant number of metro-regions...

PERSPEKTIV PÅ REGIONALPOLITIKEN MED PERIFERIN I CENTRUM

*”Vi, de villiga ledda av de okunniga,
gör det omöjliga för de otacksamma.
Vi har gjort så mycket under så lång tid
med så små resurser,
att vi nu har kvalificerat oss att göra vad
som helst med hjälp av ingenting.”*

När en av Grängesbergs gruvor las ned skrev någon detta på en griffeltavla - i dag öppnas gruvorna åter i Grängesberg

